

[Wilhelm]

der ellers hidtil har været hindrende for udlevering fra Danmark.

Det er derfor klart, at regeringsforbeholdet er nødvendigt, hvis ikke udleveringsreglerne skal ændres på disse to punkter, så man udleverer trods dødsstraf, og så man udleverer til trods for, at vi herhjemme bedømmer det pågældende som værende en politisk forbrydelse. På den led kan jeg sådan set godt sige, at vi har sympati for, at regeringen har taget forbeholdet, men jeg må samtidig advare mod troen på vægten af dette forbehold. Ved et nærmere gennemsyn ser det ud til at være så temmelig meget proforma.

De indskrænkninger i forbeholdets rækkevidde, som findes i artikel 13, og den definitive afgørelse, som i givet fald skal komme ved voldgiften efter artikel 10, samt dette at man nu vil sige, at vi må supplere straffeloven på nogle områder, hvor man hidtil ikke har kunnet straffe, til trods for at man altså har erkendt, at der var tale om en politisk forbrydelse, hvor man ikke ville ty til udlevering, gør, at det er meget, meget svært at finde eksempler, hvor dette forbehold ville komme i betragtning. Det viste sig jo også ved den flere gange omtalte tv-tingsdiskussion i går, at der i virkeligheden ikke var ét eneste eksempel fra tilhængersiden af dette, som ikke kører efter reglerne før konventionens ratifikation fra dansk side.

Der er et andet område, jeg gerne vil nævne, bl. a. fordi hr. Ole Espersen sagde, at det var en forudsætning for socialdemokratiets medvirken, at man havde taget dette forbehold over for de politiske lovovertrædelser. Hele artikel 8 har man ikke taget forbehold over for og har man ikke mulighed ifølge konventionen at tage forbehold over for, heller ikke når det drejer sig om politiske forbrydelser. Hvis jeg kan læse artikel 8 og bemærkningerne til den – og det må vi selvfølgelig have boret ordentligt igennem under udvalgsarbejdet – så har man dér en ubetinget forpligtelse til at yde retshjælp, det vil sige med hensyn til ransagning, afhøring og beslaglæggelse i tilfælde af, at det andet land kalder det terrorisme, selv om vi herhjemme klart ville sige, at det er, hvad vi opfatter som politisk forbrydelse.

Det er en voldsom udvidelse, og det er den, der til trods for forbeholdet over for artikel 1 gør det meget væsentligt igen at få diskuteret, hvad der ligger i ordet terrorisme.

I denne konvention er der intet gjort for at opfylde det, hr. Bernhard Baunsgaard tidligere i dag gav mig ret i var vigtigt at få præciseret, nemlig begrebet terrorisme. Der er intet gjort i den retning, vi kan så at sige lægge i det, hvad vi vil.

Jeg tror, at de fleste herhjemme, når de siger terrorisme, mener noget med gidseltagning eller gidselmord. Det er vistnok det, der hyppigst roterer i hovedet på folk, når de taler om terrorisme. Men det er jo ikke nødvendigvis den begrænsning, der ligger her, og artikel 1's udformning viser klart og tydeligt, at det er ikke den begrænsning.

Men hvad der nu ellers roterer i hovedet på folk, så er situationen den, at her bliver det ikke danske hoveder, der kommer til at bestemme, hvad de lægger i begrebet. Det er måske at male noget på væggen, men en realitet, vi er nødt til at regne med, at det nok så meget bliver Axel Springer og Franz Josef Strauss, der skal definere, hvad de lægger i begrebet terrorisme, som ifølge artikel 8 forpligter danske til at deltage i den retshjælp, den ransagning, den beslaglæggelse, den efterforskning og den afhøring, som man er forpligtet til dér uden forbehold. Hvis man bliver i tvivl om fortolkningerne, så har man artikel 10, der siger europæisk voldgift, og den er definitiv, den er inappellabel, og det er igen formodentlig ikke så meget danske forestillinger, der vil komme til at præge det.

Det er baggrunden for det, hr. Glistrup kaldte en dårlig anvendelse af kritisk talent, eller hvad det blev kaldt i aftes, påpegningen af følgerne af artikel 8.

Må jeg sige til hr. Glistrup til sidst, at jeg ikke mener han har ret i, at dette giver nogen sikkerhed imod udlevering til et land, der ikke ville retsforfølge. Der skal jo være tale om terrorisme efter artikel 1, før man kan benytte den.

Ole Espersen (S):

Hr. Wilhelm efterlyste et eksempel på konventionens og lovens praktiske betydning, når man tager forbeholdet i betragtning. Jeg beklager, at taletiden i går i tv ikke gjorde det muligt at give eksempler, men jeg vil da gerne give et her.

Hvis man tænker sig, at en lovovertrædelse af den karakter, der er nævnt i konventionens artikel 1, finder sted, f. eks. i form af en